

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, RIBARSTVA I RURALNOG RAZVOJA

2572

Na temelju članka 2. stavka 3., članka 32. stavka 2. i 3., članka 33. stavka 6. i 7., članka 34. stavka 7., članka 35. stavka 4., članka 36. stavka 2., članka 38. stavka 4., članka 39. stavka 6., članka 40. stavka 5., članka 41. stavka 6., članka 42. stavka 6. i 7., članka 43. stavka 2. i 6., članka 44. stavka 2., članka 46. stavka 3., članka 47. stavka 8., članka 49. stavka 3. i članka 50. stavka 4. Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja (»Narodne novine«, broj 140/05, 35/08) ministar poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja donosi

PRAVILNIK

O STAVLJANJU NA TRŽIŠTE REPRODUKCIJSKOG SADNOG MATERIJALA I SADNICA NAMIJENJENIH ZA PROIZVODNJU VOĆA

OPĆE ODREDBE

Sadržaj Pravilnika

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se rodovi, vrste i hibridi voćnih vrsta koji se mogu certificirati i uvjeti certifikacije reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica; kategorije za pojedinu vrstu i uvjeti za pojedinu kategoriju u smislu podrijetla, autentičnosti sorte i podloge, vegetativne razvijenosti i zdravstvenog stanja; uvjeti proizvodnje reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica; mjere, radnje i uvjeti koje moraju ispunjavati dobavljači reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica; način vođenja evidencije o poduzetim aktivnostima tijekom proizvodnje, kupnje, prodaje i isporuke sadnog materijala; rok čuvanja dokumentacije; način označavanja i uvjete izolacije sadnog materijala koji se proizvodi za naručitelja iz treće zemlje; način provođenja stručnog nadzora za pojedine vrste i pojedine kategorije reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica; način i vrijeme prijave za stručni nadzor; rok podnošenja prijave za stručni nadzor; nadzor rada laboratorija; obrasci i dokumentacija, sadržaj, oblik i način vođenja evidencije o izdanim certifikatima o sadnom materijalu; način i uvjeti provođenja naknadne kontrole za pojedine vrste bilja; uvjeti i način izdavanja certifikata o sadnom materijalu; način i uvjeti pakiranja, plombiranja i označavanja reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica za pojedine vrste bilja i njihove kategorije; uvjeti trgovine reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica na veliko i malo; dokumenti koji prilikom uvoza obavezno prate reprodukcijski sadni materijal i sadnice i/ili se nalaze na pakiranju; uvjeti za uvoz i stavljanje na tržište reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica u pogledu pakiranja, plombiranja i označavanja te način vođenja evidencije.

Članak 2.

1) Odredbe ovog Pravilnika primjenjuju se na reprodukcijski sadni materijal i sadnice namijenjene za proizvodnju voća.

2) Odredbe ovoga Pravilnika ne primjenjuju se na reprodukcijski sadni materijal i sadnice namijenjene izvozu ako su prepoznati kao takvi i drže se dovoljno izolirano od ostalog reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica.

Članak 3.

1) Odredbe ovoga Pravilnika primjenjuju se na reprodukcijski sadni materijal i sadnice sljedećih rodova i vrsta kao i njihovih hibrida:

<i>Castanea</i> Mill.	kesten
<i>Citrus</i> L.	citrusi
<i>Corylus</i> L.	lijeska
<i>Cydonia oblonga</i> Mill.	dunja
<i>Ficus carica</i> L.	smokva
<i>Fortunella</i> Swingle	kumkvat
<i>Fragaria</i> L.	jagoda
<i>Juglans regia</i> L.	orah
<i>Malus</i> Mill.	jabuka
<i>Olea europaea</i> L.	maslina
<i>Pistacia vera</i> L.	pistacio
<i>Poncirus</i> Raf.	poncirus, trolisna naranča
<i>Prunus amygdalus</i> Batsch	bajam
<i>Prunus armeniaca</i> L.	marelica
<i>Prunus avium</i> L.	trešnja
<i>Prunus cerasus</i> L.	višnja
<i>Prunus domestica</i> L.	šljiva
<i>Prunus persica</i> Batsch L.	breskva, nektarina
<i>Prunus salicina</i> L.	japanska šljiva
<i>Pyrus</i> L.	kruška
<i>Ribes</i> L.	ribiz, ogrozd
<i>Rubus</i> L.	kupina, malina
<i>Vaccinium</i> L.	borovnica, brusnica
<i>Punica</i> L.	šipak

<i>Actinidia</i> L.	kivika
---------------------	--------

2) Odredbe ovoga Pravilnika primjenjuju se i na podloge i ostale dijelove bilja drugih rodova ili vrsta osim onih navedenih u stavku 1. ovoga članka ili njihovih hibrida ako je ili će na njih biti cijepljen materijal rodova, vrsta ili njihovih hibrida iz stavka 1. ovoga članka.

POSEBNE ODREDBE

Kategorije reproduksijskog sadnog materijala i sadnica

Članak 4.

Na tržište se mogu staviti reproduksijski sadni materijal i sadnice kojima je u postupku certifikacije potvrđena kategorija:

1) *inicijalni ili predosnovni materijal* je reproduksijski sadni materijal koji:

a) je proizveden u skladu s općeprihvaćenim metodama za održavanje autentičnosti sorte uključujući najvažnija pomološka svojstva uz prevenciju od pojave bolesti;

b) je namijenjen za proizvodnju osnovnog materijala ili certificiranog materijala osim sadnica;

c) ispunjava posebne zahtjeve za inicijalni ili predosnovni materijal propisane za pojedini rod ili vrstu, i

d) ispunjava uvjete iz podstavka a), b) i c) ovoga stavka što je utvrđeno tijekom stručnog nadzora.

2) *osnovni materijal* je reproduksijski sadni materijal koji:

a) je proizveden ili neposredno ili kroz poznat broj faza na vegetativni način iz inicijalnog ili predosnovnog materijala u skladu s općeprihvaćenim metodama za održavanje autentičnosti sorte uključujući najvažnija pomološka svojstva uz prevenciju od pojave bolesti;

b) je namijenjen za proizvodnju certificiranog materijala;

c) ispunjava posebne zahtjeve za osnovni materijal propisane za pojedini rod ili vrstu, i

d) ispunjava uvjete iz podstavka a), b) i c) ovoga stavka što je utvrđeno tijekom stručnog nadzora.

3) *certificirani materijal*:

a) je reproduksijski sadni materijal koji:

– je proizveden neposredno na vegetativni način iz osnovnog materijala ili inicijalnog ili predosnovnog materijala ili, kada je namijenjen za proizvodnju podloga, iz certificiranog sjemena dobivenog od osnovnog ili certificiranog materijala matičnih biljaka;

- je namijenjen za proizvodnju sadnica;
- koji ispunjavaju posebne zahtjeve za certificirani materijal propisane za pojedini rod ili vrstu, i
- ispunjava uvjete iz podtočke 1., 2. i 3. ove točke što je utvrđeno tijekom stručnog nadzora;

b) su sadnice koje:

- su proizvedene neposredno iz certificiranog, osnovnog ili inicijalnog odnosno predosnovnog materijala;
- su namijenjene za proizvodnju voća;
- ispunjavaju posebne zahtjeve za certificirani materijal propisane za pojedini rod ili vrstu, i
- ispunjavaju uvjete iz podtočke 1., 2. i 3. ove točke što je utvrđeno tijekom stručnog nadzora.

4) CAC (*Conformitas Agraria Communitatis*) materijal su reproduksijski sadni materijal i sadnice koji:

a) imaju sortnu autentičnost i odgovarajuću sortnu čistoću,

b) su namijenjeni za:

- proizvodnju reproduksijskog materijala;
- proizvodnju sadnica, i/ili
- proizvodnju voća;

c) ispunjavaju posebne zahtjeve za CAC materijal propisane za pojedini rod ili vrstu.

Proizvodnja reproduksijskog sadnog materijala i sadnica

Članak 5.

1) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice proizvedene na teritoriju Republike Hrvatske i namijenjene stavljanju na tržište moraju biti u skladu sa zahtjevima ovoga Pravilnika.

2) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice može proizvoditi pravna ili fizička osoba (u daljnjem tekstu: dobavljač) koja je upisana i registrirana za djelatnost proizvodnje poljoprivrednog sadnog materijala u Upisniku dobavljača poljoprivrednog sadnog materijala (u daljnjem tekstu: Upisnik).

3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka upis u Upisnik nije obvezan za distributere koji stavljaju na tržište reproduksijski sadni materijal i sadnice samo do neprofesionalnih krajnjih korisnika.

4) Dobavljač registriran za djelatnost proizvodnje poljoprivrednog sadnog materijala mora voditi pisanu evidenciju o poduzetim aktivnostima tijekom proizvodnje na Obrascu broj 1. koji se nalazi u Dodatku 4. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.

5) Dobavljač koji obavlja distribuciju reproduksijskog sadnog materijala i sadnica mora voditi pisanu evidenciju o distribuciji i prodaji sadnog materijala na Obrascu broj 2. koji se nalazi u Dodatku 4. ovoga Pravilnika.

6) Dobavljač registriran za djelatnost proizvodnje poljoprivrednog sadnog materijala mora voditi pisanu evidenciju o proizvodnji reproduksijskog sadnog materijala i sadnica koje proizvodi za izvoz na Obrascu broj 3. koji se nalazi u Dodatku 4. ovoga Pravilnika.

7) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice iz stavka 6. ovoga članka moraju biti označeni i odvojeni od ostale proizvodnje reproduksijskog sadnog materijala i sadnica, koja je namijenjena stavljanju na tržište, zaštitnim pojasom bez biljnog pokrova od najmanje 3 m. U slučaju da je zaštitni pojas zatravljen mora biti redovito košen.

8) O podacima iz stavka 6. ovoga članka dobavljač mora izvijestiti fitosanitarnu inspekciju i Zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo (u daljnjem tekstu: Zavod).

Članak 6.

1) Dobavljač registriran za djelatnost proizvodnje poljoprivrednog sadnog materijala kontinuirano mora tijekom svih faza proizvodnje poduzimati aktivnosti i voditi evidencije u skladu sa člankom 33. stavkom 2. Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja (u daljnjem tekstu: Zakon).

2) U tijeku procesa proizvodnje dobavljač mora:

- utvrditi i pratiti kritične točke koje utječu na kvalitetu reproduksijskog sadnog materijala i sadnica,

- voditi i čuvati podatke o praćenju kritičnih točaka iz podstavka 1. ovoga stavka koji će biti raspoloživi na zahtjev nadležnog tijela,

- po potrebi uzimati uzorke za analizu u laboratoriju, i

- osigurati, tijekom proizvodnje, da partije reproduksijskog sadnog materijala utvrđenog identiteta budu odvojene.

3) Odredbe stavka 2. ovoga članka neće se primjenjivati na dobavljače koji su izuzeti od upisa u Upisnik u skladu s člankom 44. Zakona.

4) U slučaju pojave štetnog organizma u stupnju višem od dozvoljenog dobavljač će bez odgode o tome obavijestiti fitosanitarnu inspekciju i provesti mjere koje ona odredi.

5) Dobavljač mora čuvati zapise o prodaji ili nabavi reproduksijskog sadnog materijala i sadnica najmanje 3 godine od stavljanja na tržište.

Članak 7.

1) Nadzor dobavljača u provođenju odredbi članka 33. stavka 2. Zakona provodi fitosanitarna inspekcija.

2) Nadzor iz stavka 1. ovoga članka fitosanitarna inspekcija obavlja u okviru redovitih mjera praćenja dobavljača sadnog materijala koje se provode sukladno odredbama posebnih propisa o biljnom zdravlju kojima se uređuje pitanje ispunjavanja uvjeta za izdavanje biljnih putovnica.

3) Prilikom praćenja dobavljača sadnog materijala iz stavka 2. ovoga članka fitosanitarna inspekcija će provjeriti i da li je dobavljač upisan i registriran za proizvodnju sadnog materijala u Upisniku, odnosno da li u trenutku nadzora ispunjava sve uvjete da bude upisan i registriran za proizvodnju sadnog materijala u Upisniku te će provesti nadzor nad radom dobavljača i njihovih poslovnih prostora pri čemu dobavljač mora:

a) voditi računa o kritičnim točkama u proizvodnji koje mogu utjecati na kvalitetu reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica, a posebno:

- kvaliteti reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica korištenih za zasnivanje proizvodnje,
- sjetvi, pikanju, presađivanju i sadnji reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica u skladu s prihvaćenom praksom,
- proizvodnji reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica na način da ispunjava zahtjeve utvrđene u propisima kojima je regulirano biljno zdravlje,
- planiranju proizvodnje i korištenju primjerenih metoda uzgoja,
- vođenju opće brige o nasadu,
- korištenju primjerenih postupaka umnažanja,
- korištenju primjerenih postupaka ubiranja reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica kao finalnog proizvoda,
- primijeni nužnih mjera higijene,
- tretiranju reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica sredstvima za zaštitu bilja,
- pakiranju i označavanju reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica u skladu s ovim Pravilnikom,
- skladištenju reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica u uvjetima povoljnim za očuvanje kvalitete,
- prijevozu reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica na način da se očuva kvaliteta,
- administrativnim zapisima, u pisanom obliku ili zabilježenim na način da ih se ne može izbrisati, o poduzetim aktivnostima, mjerama i podacima iz ovoga članka i njihovoj dostupnosti odgovornom službenom tijelu. Obveza čuvanja ovih dokumenata je najmanje tri godine.

b) voditi zapise kako bi za fitosanitarnu inspekciju imao na raspolaganju cjelovite informacije o:

– reprodukcijom sadnog materijala, sadnicama i ostalom što je namijenjeno za skladištenje ili sadnju, u proizvodnji je ili je otpremljeno drugima; i

– bilo kakvim kemijskim postupcima kojima su biljke tretirane i o tome čuvati dokumentaciju najmanje godinu dana;

c) biti dostupan osobno ili je dostupna ovlaštena osoba koja ima iskustva u proizvodnji reprodukcijom sadnog materijala i sadnica, uključena u proizvodnju i upoznata je sa zdravstvenim stanjem bilja, za vezu s fitosanitarnom inspekcijom;

d) po potrebi i u odgovarajuće vrijeme provoditi vizualnu kontrolu reprodukcijom sadnog materijala i sadnica na način koji je dogovoren s fitosanitarnom inspekcijom;

e) dopustiti pristup osobama koje predstavljaju nadležna tijela, a posebno u svrhu inspekcijom nadzora i/ili uzimanja uzoraka te dopustiti pristup evidenciji i pripadajućim dokumentima iz točke b).

4) U cilju utvrđivanja i primjene metoda za praćenje i kontrolu kritičnih točaka iz stavka 3. ovoga članka fitosanitarna inspekcija će nadzirati i pratiti dobavljača kako bi se osiguralo da dobavljač kontinuirano provodi te metode, pridajući posebnu pažnju:

a) raspoloživosti i stvarnoj uporabi metoda za provjeru svake od kritičnih točaka spomenutih u stavku 3. ovoga članka;

b) pouzdanosti tih metoda;

c) prikladnosti tih metoda za procjenu sadržaja proizvodnje i dokumenata o isporuci;

d) sposobnosti dobavljačevih djelatnika da izvrše kontrole.

5) U cilju uzimanja uzoraka za analizu u ovlaštenom laboratoriju fitosanitarna inspekcija će nadzirati i pratiti dobavljača kako bi osigurala da:

a) dobavljač uzima uzorke u različitim fazama procesa proizvodnje u skladu i učestalošću koja je dogovorena s fitosanitarnom inspekcijom,

b) su uzorci uzeti na tehnički ispravan način po statistički pouzdanoj metodi pri čemu se mora voditi računa o vrsti analize koja će biti upotrijebljena,

c) je osoba koja uzima uzorke osposobljena za taj posao,

d) je analiza uzorka obavljena u laboratoriju koji je za to ovlašten.

6) U tijeku nadzora iz stavka 1. ovoga članka fitosanitarni inspektor zapisnički će konstatirati da li dobavljač sadnog materijala udovoljava uvjetima propisanim stavkom 3., 4. i 5. ovoga članka. Jedan primjerak Zapisnika fitosanitarni inspektor dostavit će Zavodu.

Kvaliteta reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica

Članak 8.

- 1) Reprodukcijski sadni materijal kategorija inicijalni ili predosnovni, osnovni, certificirani i CAC materijal i sadnice kategorija certificirani i CAC materijal moraju ispunjavati zahtjeve kvalitete koji su propisani u Dodatku 1. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.
- 2) Iznimno od stavka 1. u slučaju privremenih poteškoća u opskrbi reprodukcijskim sadnim materijalom i sadnicama tijekom prirodnih katastrofa ili nepredvidivih događaja na tržište se mogu staviti reprodukcijski sadni materijal i sadnice koje zadovoljavaju manje stroge uvjete kvalitete.

Članak 9.

- 1) Kontrola kvalitete reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica u skladu s člankom 38. stavkom 1. Zakona po potrebi se provodi laboratorijskom analizom na prisutnost štetnih organizama.
- 2) Uzimanje uzoraka reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica za laboratorijsku analizu provode fitosanitarni inspektori i osposobljeni djelatnici dobavljača.
- 3) Ministarstvo će za uzimanje uzoraka sadnog materijala ovlastiti osposobljenog djelatnika dobavljača na prijedlog ustanove ovlaštene člankom 63. Zakona o biljnom zdravlju (»Narodne novine« broj 70/05) ukoliko je isti prošao stručno osposobljavanje.

Nadzor

Članak 10.

- 1) Zavod provodi stručni nadzor nad proizvodnjom svih kategorija i svih vrsta iz članka 3. ovoga Pravilnika.
- 2) Zavod može odobriti dobavljaču da na vlastitoj proizvodnji sadnog materijala obavlja nadzor pod stručnom kontrolom nad pakiranjem, plombiranjem i označavanjem reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica svih kategorija, vrsta i rodova iz članka 3. ovoga Pravilnika.
- 3) Prilikom provođenja stručnog nadzora Zavod će imati slobodan pristup prostoru i opremi dobavljača.
- 4) Proizvodnja reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica koji je namijenjen krajnjim potrošačima na lokalnom tržištu koji nisu profesionalno uključeni u proizvodnju bilja izuzima se od primjene stavka 1. i 2. ovoga članka.

Članak 11.

- 1) Prijavu za stručni nadzor dobavljač mora podnijeti Zavodu najkasnije do 31. svibnja tekuće godine.

2) Prijava se podnosi na Obrascu broj 4., koji se nalazi u Dodatku 4. ovoga Pravilnika.

3) Uz prijavu se prilažu:

– Certifikat o sadnom materijalu nadležnog tijela za reprodukcijski sadni materijal kategorija inicijalni ili predosnovni, osnovni i certificirani materijal te sadnice kategorije certificirani materijal. Za reprodukcijski sadni materijal i sadnice kategorije CAC porijeklom iz Europske unije prilaže se fitocertifikat i prateći dokument;

– skica lokacije i katastarske čestice na kojoj se proizvode reprodukcijski sadni materijal i sadnice te plan sadnje prporišta;

Članak 12.

1) Stručnim nadzorom utvrđuje se da li reprodukcijski sadni materijal i sadnice udovoljavaju uvjetima kvalitete propisanim ovim Pravilnikom.

2) Ako je tijekom stručnog nadzora utvrđeno da reprodukcijski sadni materijal i sadnice ne ispunjavaju uvjete ovoga Pravilnika, fitosanitarna inspekcija ili Zavod će naložiti odgovarajuće mjere kako bi se osiguralo da su reprodukcijski sadni materijal i sadnice u skladu s uvjetima iz ovoga Pravilnika. Ukoliko to nije moguće fitosanitarna inspekcija će sama ili na prijedlog Zavoda zabraniti stavljanje na tržište takvog reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica.

3) Način provođenja stručnog nadzora propisan je u Dodatku 2. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.

4) Nakon obavljenog stručnog nadzora sastavlja se Zapisnik. Obrazac Zapisnika nalazi se u Dodatku 4. ovoga Pravilnika.

5) Zapisnik se sastavlja posebno za svaku lokaciju na kojoj se proizvode reprodukcijski sadni materijal i sadnice.

6) Stručni nadzor se obavlja u prisutnosti stručne osobe dobavljača koji je prijavio reprodukcijski sadni materijal i sadnice za stručni nadzor.

7) Nakon obavljenog stručnog nadzora Zavod podnosi Ministarstvu Izvješće o obavljenom stručnom nadzoru nad reprodukcijskim sadnim materijalom i sadnicama (u daljnjem tekstu: Izvješće). Obrazac Izvješća propisan je u Dodatku 4. ovoga Pravilnika.

8) Nasumičnom kontrolom Zavod provodi stručnu kontrolu dobavljača u skladu s člankom 41. stavak 1. podstavak 2. Zakona kako bi se provjerilo udovoljava li sadni materijal zahtjevima kvalitete propisanim ovim Pravilnikom.

Članak 13.

1) Nakon obavljenih obaveznih pregleda iz članka 12. stavka 1. ovoga Pravilnika i na temelju nalaza stručnog nadzora, Zavod izdaje Uvjerenje o sadnom materijalu (u daljnjem tekstu: Uvjerenje) za:

– reproduksijski sadni materijal kategorija inicijalni ili predosnovni, osnovni, certificirani i CAC,

– sadnice kategorija certificirani i CAC.

2) Obrazac Uvjerjenja propisan je u Dodatku 4. ovoga Pravilnika.

3) Zavod vodi evidenciju o izdanim Uvjerjenjima o sadnom materijalu na Obrascu broj 7. koji se nalazi u Dodatku 4. ovoga Pravilnika.

Članak 14.

1) Dobavljač podnosi Zavodu Zahtjev za izdavanje Certifikata o sadnom materijalu na pakiranju, Certifikata o sadnom materijalu uz otpremnicu ili Certifikata proizvođača (u daljnjem tekstu: Zahtjev) koji je propisan na Obrascu broj 9. u Dodatku 4. ovoga Pravilnika.

2) Za reproduksijski sadni materijal i sadnice iz domaće proizvodnje Zavod izdaje certifikate iz stavka 1. ovoga članka.

3) Zavod i dobavljač vode evidenciju o izdanim certifikatima odnosno o količini reproduksijskog sadnog materijala i sadnica za koje dobavljač podnosi Zahtjev za izdavanje certifikata. Evidencija se vodi na Obrascu broj 10. koji se nalazi u Dodatku 4. ovoga Pravilnika.

4) U skladu s člankom 42. stavak 4. Zakona, do 15. lipnja tekuće godine, dobavljač je dužan dostaviti Zavodu godišnje Izvješće o proizvedenim, prodanim i neprodanim količinama sadnog materijala po vrstama, sortama i podlogama, na Obrascu broj 14. koji se nalazi u Dodatku 4. ovoga Pravilnika.

Članak 15.

1) Naknadnu kontrolu reproduksijskog sadnog materijala i sadnica provodi Zavod.

2) Za naknadnu kontrolu iz stavka 1. ovoga članka uzima se uzorak od reproduksijskog sadnog materijala i sadnica kako bi se provjerila usklađenost s uvjetima ovoga Pravilnika. Uzorak uzima stručno osposobljena osoba Zavoda.

3) Uzeti uzorci provjeravaju se u poljskim pokusima i laboratorijskim analizama. Poljski pokusi i laboratorijske analize autentičnosti sorte (analize sorte i klona ili molekularna analiza na razini gen markera) provodit će se pri Zavodu za voćarstvo, a analize zdravstvenog stanja u ovlaštenom laboratoriju za analizu sadnog materijala.

4) Voćne vrste, sorte i opseg uzimanja uzoraka za naknadnu kontrolu iz stavka 2. ovoga članka utvrdit će se godišnjim planom kontrole koji će donijeti Zavod uz suglasnost Ministarstva.

Pakiranje, plombiranje i označavanje reproduksijskog sadnog materijala i sadnica

Članak 16.

1) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice svih kategorija koje se stavljaju na tržište moraju biti plombirane i označene pod stručnim nadzorom ili u okviru nadzora pod stručnom kontrolom na način da se pakiranje ne može otvoriti bez oštećenja plombe ili ostavljanja traga oštećenja na pakiranju ili certifikatu o sadnom materijalu na pakiranju ili Certifikatu proizvođača.

2) Pakiranje reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica iz stavka 1. ovoga članka smatra se originalnim pakiranjem.

3) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice iz stavka 1. ovoga članka mogu se pakirati pojedinačno ili u snopove. U jednom snopu može biti pakirano 5 kom. ili višekratnik broja 5.

4) U jedan snop smije se pakirati samo reprodukcijski sadni materijal i sadnice iste partije.

5) Zavod obavlja provjeru ispravnosti plombiranja i označavanja reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica kod dobavljača.

6) U slučaju povrede pravila o plombiranju i označavanju u okviru nadzora pod stručnom kontrolom, nadzorniku za kojeg se utvrdi da je kriv bilo namjerno ili nenamjerno Zavod će oduzeti ovlaštenje.

7) U slučaju povrede pravila o plombiranju i označavanju iz stavka 6. ovoga članka svako plombiranje i označavanje sadnog materijala bit će poništeno uz zabranu stavljanja na tržište i povlačenja prodanog sadnog materijala, osim u slučaju da se dokaže da takav sadni materijal ispunjava sve propisane zahtjeve.

Članak 17.

1) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice mogu se staviti na tržište samo u zadovoljavajuće ujednačenim partijama i ako su:

a) kvalificirani kao CAC materijal i označeni Certifikatom proizvođača. Ako na tom dokumentu postoji službeni certifikat on mora biti jasno odvojen od ostalih informacija na dokumentu; ili

b) kvalificirani kao inicijalni ili predosnovni, osnovni i certificirani materijal certificiran kao takav od službene institucije.

2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka na tržište se mogu staviti reprodukcijski sadni materijal i sadnice koje proizvode i stavljaju na tržište mali proizvođači, a namijenjeni su krajnjim korisnicima na lokalnom tržištu koji nisu profesionalno uključeni u proizvodnju bilja.

3) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice namijenjeni opskrbi neprofesionalnih krajnjih korisnika mogu se označiti samo proizvođačkim informacijama (vrsta i sorta).

Članak 18.

1) Prilikom stavljanja na tržište reprodukcijski sadni materijal i sadnice svih kategorija moraju:

– imati Certifikat o sadnom materijalu na pakiranju ili Certifikat proizvođača od odgovarajućeg materijala koji prethodno nije korišten i sadrži podatke propisane u članku 19. ovoga Pravilnika, otisnute na hrvatskom jeziku i/ili jednom od službenih jezika Zajednice, bez posebnih zahtjeva u odnosu na boju certifikata za pojedinu kategoriju sadnog materijala;

– pratiti Certifikat o sadnom materijalu uz otpremnicu ili prateći dokument, bez posebnih zahtjeva u odnosu na boju certifikata za pojedinu kategoriju sadnog materijala, a koji sadrži najmanje podatke sa Certifikata o sadnom materijalu na pakiranju ili Certifikata proizvođača propisane u članku 19. ovoga Pravilnika na hrvatskom jeziku i/ili jednom od službenih jezika Zajednice.

2) Za pakiranje reprodukcijaskog sadnog materijala i sadnica upotrebljava se ambalaža od materijala koji su najprikladniji da zaštite reprodukcijaski sadni materijal i sadnice od oštećenja pri prijevozu, rukovanju i skladištenju.

Članak 19.

1) Certifikat o sadnom materijalu na pakiranju kojim je označen reprodukcijaski sadni materijal i sadnice kategorija inicijalni ili predosnovni, osnovni i certificirani materijal ili Certifikat proizvođača kojim je označen reprodukcijaski sadni materijal i sadnice kategorije CAC materijal, mora sadržavati sljedeće podatke:

– oznaka »RH kvaliteta«;

– oznaka države u kojoj je proizveden reprodukcijaski sadni materijal i sadnice;

– oznaka tijela nadležnog za certifikaciju sadnog materijala ili njegov logotip;

– upisnički broj dobavljača;

– naziv dobavljača;

– broj partije ili zbirni broj;

– datum izdavanja certifikata;

– botaničko ime vrste (botanički naziv i/ili hrvatski naziv latiničnim pismom);

– ime sorte; u slučaju podloge ime podloge ili njena oznaka;

– količina;

– kategorija.

2) U slučaju da reprodukcijaski sadni materijal i sadnice prati biljna putovnica, ako dobavljač želi, biljna putovnica može sačinjavati Certifikat o sadnom materijalu na pakiranju ili Certifikat proizvođača.

3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka uz podatke na biljnoj putovnici moraju se navesti sljedeći podaci:

- oznaka »RH kvaliteta«;
- oznaka nadležnog tijela za certifikaciju sadnog materijala;
- ime sorte; u slučaju podloga ime podloge ili njena oznaka;
- kategorija;
- država proizvodnje.

4) Podaci iz stavka 3. ovoga članka moraju biti jasno odvojeni od podataka na biljnoj putovnici.

5) Certifikat o sadnom materijalu na pakiranju kojim su označeni reproduksijski sadni materijal i sadnice kategorija inicijalni ili predosnovni, osnovni i certificirani mora sadržavati podatke propisane stavkom 1. ovoga članka s izuzetkom:

- upisničkog broja dobavljača,
- naziva dobavljača, i
- datuma izdavanja certifikata dobavljača.

Certifikat mora sadržavati i naznaku: »bezvirusni materijal ili (b.v.)« ili »testiran na viruse materijal ili (t.v.)«.

6) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice sorata koje su genetski modificirane na Certifikatu o sadnom materijalu na pakiranju, Certifikatu proizvođača ili drugom dokumentu koji prati materijal moraju biti označeni tako da se jasno naznači da je sorta genetski modificirana i odrede genetski modificirani organizmi.

Stavljanje na tržište reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica

Članak 20.

1) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice mogu se staviti na tržište samo ako:

- a) je reprodukcijski sadni materijal službeno certificiran kao inicijalni ili predosnovni materijal, osnovni materijal ili certificirani materijal ili ako ispunjava uvjete da bude kvalificiran kao CAC materijal;
- b) su sadnice službeno certificirane kao certificirani materijal ili ispunjavaju uvjete da budu kvalificirane kao CAC materijal.

2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka dobavljač može staviti na tržište reprodukcijski sadni materijal i sadnice namijenjene:

- a) za pokuse ili znanstvene svrhe;

b) za selekcijski rad; ili

c) očuvanje genetske raznolikosti.

3) Po pojedinom uzorku reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica iz stavka 2. ovoga članka, na tržište se može staviti do 100 biljaka pojedine sorte ili hibrida.

4) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice koje se sastoje od genetski modificiranih organizama mogu se staviti na tržište samo ako je to dopušteno posebnim propisima kojima su regulirani genetski modificirani organizmi.

5) Proizvodi, koji potječu od sadnica ili reprodukcijskog sadnog materijala koji se sastoji od genetski modificiranih organizama, a namijenjeni su za korištenje kao hrana ili u hrani za ljude ili kao hrana ili u hrani za životinje mogu se staviti na tržište samo ako postoji odobrenje nadležne institucije u skladu s propisima kojima se uređuju genetski modificirani organizmi.

Članak 21.

1) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice mogu se staviti na tržište samo ako udovoljavaju uvjetima propisanim člankom 45. Zakona.

2) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice biljnih vrsta iz članka 3. ovoga Pravilnika mogu se staviti na tržište ako se na Certifikatu o sadnom materijalu na pakiranju, Certifikatu proizvođača i pratećem dokumentu naznači sorta kojoj pripadaju, a kada reprodukcijski sadni materijal ne pripada sorti, kao u slučaju podloga, naznačit će se vrsta ili hibrid.

3) Sorte koje će se naznačiti u skladu sa stavkom 2. ovoga članka moraju biti uvrštene na Popis sorti voćnih vrsta.

4) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice sorata koje nisu značajne za komercijalnu proizvodnju mogu se označiti na temelju službeno priznatog opisa sorte, a stavljaju se na tržište kao CAC materijal s naznakom na Certifikatu proizvođača i/ili pratećem dokumentu u skladu sa stavkom 3. ovoga članka.

Članak 22.

1) Trgovinom reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica mogu se baviti pravne ili fizičke osobe koje su registrirane za tu djelatnost.

2) Trgovinom reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica na veliko može se baviti pravna ili fizička osoba koja ima zaposlenog diplomiranog inženjera agronomije/poljoprivrede ili magistra agronomske/poljoprivredne struke odnosno prvostupnik agronomije/poljoprivrede ili magistar agronomske/poljoprivredne struke.

3) Trgovina reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica na veliko obavlja se u posebnim prostorijama ili u skladištima za prodaju robe na veliko.

4) Trgovinu reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica na tržnicama na veliko može obavljati pravna ili fizička osoba koja nema obavezu upisa u Upisnik dobavljača sadnog materijala.

5) Trgovinom reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica na malo može se baviti pravna ili fizička osoba koja u svakoj prodavaonici ima zaposlenog djelatnika sa završenim IV. stupnjem obrazovanja poljoprivredne struke.

6) Trgovina na malo reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica obavlja se u prodavaonicama.

7) Trgovinu reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica na malo izvan prodavaonice može obavljati pravna ili fizička osoba koja nema obavezu upisa u Upisnik dobavljača sadnog materijala, na neki od sljedećih načina:

- na štandovima i klupama na tržnicama na malo,
- na štandovima i klupama izvan tržnica na malo,
- pokretnom prodajom,
- prigodnom prodajom (sajmovi, izložbe i sl.),
- u spremištima, trapilištima i sl. koja prodaju poljoprivredni sadni materijal.

8) Pravne i fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka dužne su reprodukcijski sadni materijal i sadnice držati u uvjetima koji osiguravaju održavanje njegove kakvoće.

Članak 23.

1) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice u prijevozu te trgovini na veliko i malo moraju se držati u uvjetima (trap, hladnjača, skladište i sl.) koji osiguravaju održavanje njegove kvalitete, zaštićuju ga od oštećenja i izdvajaju od drugih roba koje na bilo koji način mogu umanjiti kvalitetu.

2) Pravne i fizičke osobe registrirane za obavljanje djelatnosti trgovine moraju imati odvojeni prostor u skladištu i/ili trapu i/ili hladnjači u kojemu će reprodukcijski sadni materijal i sadnice biti vidno odvojene po vrstama, sortama i hibridima na način da je omogućen lagan pristup i kontrola sadnog materijala.

3) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice koje se u trgovini pojavljuju s golim korijenom moraju biti utrajene u odgovarajući supstrat na način kojim se osigurava održavanje kvalitete.

Uvoz sadnog materijala

Članak 24.

1) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice koji se uvoze moraju biti originalno pakirane, plombirane i označene Certifikatom o sadnom materijalu na pakiranju izdanim od nadležnog tijela zemlje izvoznice i Certifikatom o sadnom materijalu uz otpremnicu nadležnog tijela zemlje izvoznice ili Certifikatom proizvođača odnosno pratećim dokumentom.

2) Za pošiljku reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica iz uvoza smatra se da je istovjetna reprodukcijskom sadnom materijalu i sadnicama proizvedenim prema Zakonu i ovome Pravilniku ukoliko su certifikati iz stavka 1. ovoga članka izdani od nadležnog tijela zemlje izvoznice i ako u pogledu sorte, kategorije i kvalitete reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica pošiljka udovoljava zahtjevima propisanim Zakonom i ovim Pravilnikom.

3) Fitosanitarni inspektor u okviru inspekcijskog pregleda pošiljke kontrolira da li je dobavljač propisno upisan i registriran za djelatnost uvoza u Upisniku, da li reprodukcijski sadni materijal i sadnice pripadaju sorti koja se nalazi na Popis u sorti voćnih vrsta, da li je pakiranje reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica originalno pakirano, plombirano i označeno i da li udovoljava uvjetima iz stavka 2. ovoga članka.

4) Uvoznik vodi evidenciju o uvezenim količinama reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica s podacima o:

- vrsti,
- sorti,
- kategoriji,
- zemlji proizvodnje reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica,
- nadležnom tijelu zemlje koje je izdalo certifikat,
- državi izvoznici,
- količini reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica.

5) Evidencija iz stavka 5. ovoga članka vodi se na Obrascu broj 11. koji se nalazi u Dodatku 4. ovoga Pravilnika.

6) Izvješće o uvezenim količinama reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica uvoznik dostavlja Zavodu najkasnije u roku 30 dana od dana uvoza.

7) Po pojedinom uzorku reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica koji se uvozi temeljem rješenja iz članka 49. stavka 2. Zakona, bilo da se radi o vrsti, sorti ili hibridu može se uvesti do 100 biljaka pojedine sorte ili hibrida.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 25.

1) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice dobiveni od matičnih biljaka koje su postojale prije 30. rujna 2012. godine i koji su službeno certificirani ili udovoljavaju uvjetima da budu kvalificirani kao CAC materijal prije navedenog datuma mogu se staviti na tržište Republike Hrvatske do 31. prosinca 2018. godine.

2) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice iz stavka 1. ovoga članka mora na Certifikatu o sadnom materijalu na pakiranju, Certifikatu proizvođača i/ili pratećem dokumentu sadržavati naznaku: »članak 27.«

3) Nakon 31. prosinca 2018. godine reprodukcijski sadni materijal i sadnice iz stavka 1. ovoga članka mogu se staviti na tržište ako ispunjavaju uvjete iz ovoga Pravilnika.

Članak 26.

1) Od dana stupanja Republike Hrvatske u Europsku uniju certifikati i prateći dokumenti iz članka 18. stavka 1. podstavka 1. i 2. ovoga Pravilnika pored hrvatskog jezika mogu biti i na jednom od službenih jezika Zajednice.

2) Prije stavljanja na tržište uvezeni reprodukcijski sadni materijal i sadnice moraju biti označeni certifikatima iz članka 26. stavka 1. ovoga Pravilnika, bilo da su isti tiskani na hrvatskom jeziku ili se prijevod certifikata na hrvatski jezik nalazi uz službeni Certifikat o sadnom materijalu na pakiranju, Certifikat proizvođača odnosno kao prateći dokument.

Članak 27.

Danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika prestaju važiti odredbe Pravilnika o stavljanju na tržište reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica namijenjenih za proizvodnju voća (»Narodne novine« broj 124/06).

Članak 28.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: NP 011-02/09-01/184

Urbroj: 525-02-1-0004/09-1

Zagreb, 24. srpnja 2009.

Ministar
Petar
Čobanković, v. r.

DODATAK 1.

ZAHTJEVI KOJE MORAJU ISPUNJAVATI REPRODUKCIJSKI SADNI MATERIJAL I SADNICE NAMIJENJENI ZA PROIZVODNJU VOĆA

Ovim Dodatkom propisani su zahtjevi koje u pogledu kvalitete mora ispunjavati:

– reprodukcijski sadni materijal i sadnice rodova, vrsta kao i njihovih hibrida iz članka 3. stavka 1. ovoga Pravilnika;

– podloge i ostali dijelovi bilja drugih rodova, vrsta i njihovih hibrida ako je ili će na njih biti cijepljen reprodukcijski sadni materijal iz članka 3. stavka 1. ovoga Pravilnika.

1. Zahtjevi u pogledu zdravstvenog stanja

1) Sve kategorije reproduksijskog sadnog materijala i sadnice moraju ispunjavati zahtjeve u pogledu zdravstvenog stanja u skladu s propisima kojima je regulirano biljno zdravstvo.

2) Uvažavajući zahtjeve točke 1. reproduksijski sadni materijal i sadnice kategorije CAC moraju, najmanje na temelju vizualnog pregleda, biti bez štetnih organizama koji utječu na njihovu kvalitetu i bez znakova ili simptoma prisutnosti štetnih organizama koji smanjuju njihovu upotrebljivost, a koji su za određeni rod ili vrstu navedeni u Dodatku 3. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.

3) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice kategorije inicijalni ili predosnovni, osnovni i certificirani materijal moraju ispunjavati uvjete propisane za pojedinu kategoriju i vrstu u skladu s certifikacijskom shemom Europske i mediteranske organizacija za zaštitu bilja (European and Mediterranean Plant Protection Organization, EPPO; u daljnjem tekstu: EPPO certifikacijske sheme). EPPO certifikacijske sheme su dostupne na web-stranici Zavoda (<http://www.zsr.hr>),

Zavoda za zaštitu bilja (<http://www.zzb.hr>) i organizacije EPPO (<http://www.eppo.org>).

4) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice koji tijekom rasta pokazuju vidljive znakove ili simptome štetnih organizama iz prethodne točke moraju se odmah po njihovoj pojavi suzbijati odgovarajućim metodama ili mehanički odstraniti i uništi, ako suzbijanje zbog prirode štetnih organizama nije učinkovito.

5) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice vrsta iz roda *Citrus* L. pored zahtjeva iz točke 1., 3. i 4. moraju ispunjavati i sljedeće zahtjeve:

a) mora biti proizveden iz inicijalnog ili predosnovnog materijala:

– koji je pregledan i za koji je utvrđeno da nije zaražen virusima, virusu sličnim organizmima i bolestima navedenim za rod *Citrus* L. u prilogu Dodatka 3. ovoga Pravilnika;

– koji je pojedinačno testiran odgovarajućim metodama za otkrivanje tih virusa, virusnih organizama ili bolesti i utvrđeno je da oni nisu prisutni u tom materijalu;

b) mora biti pregledan i mora biti utvrđeno da u njemu nisu prisutni ti virusi, virusni organizmi ili bolesti od početka zadnjeg ciklusa vegetacije; i

c) u slučaju cijepljenja, mora biti cijepljen na podloge koje su otporne na viroide.

6) U slučaju pomanjkanja reproduksijskog sadnog materijala i sadnica kategorije iz točke 4. do ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju za proizvodnju sadnog materijala iz roda *Citrus* L. može se koristiti i stavljati na tržište reproduksijski sadni materijal i sadnice kategorije CAC.

2. Zahtjevi u pogledu podrijetla i autentičnosti sorte i podloge

1) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice svih kategorija moraju imati odgovarajuću autentičnost i čistoću karakterističnu za pojedini rod, vrstu i sortu.

2) Reprodukcijski sadni materijal domaće proizvodnje koji se koristi u rasadničarskoj proizvodnji mora potjecati od odabranih matičnih biljaka, za koje evidenciju vodi Zavod, a reprodukcijski sadni materijal iz uvoza mora pratiti dokumentacija o porijeklu sukladno članku 25. ovoga Pravilnika.

3. Zahtjevi za reprodukcijski sadni materijal i sadnice u pogledu vegetativne razvijenosti

1) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice moraju biti zadovoljavajuće vegetativne razvijenosti bez znakova oštećenja koji bi mogli utjecati na njihovu kvalitetu, odnosno koji bi umanjili njihovu upotrebljivost.

2) Do stupanja Republike Hrvatske u Europsku uniju za sve kategorije sadnica primjenjivat će se zahtjevi u pogledu vegetativne razvijenosti u skladu s točkom 3. ovoga Poglavlja.

3) Voćne sadnice moraju imati dobro razvijen i neoštećen korijen. Nadzemni dio sadnica iznad korjenova vrata najmanje visine za:

1. jabuke, kruške, dunje, šljive, japanske šljive, trešnje, višnje, marelice, bajame – 1200 mm;
2. masline, breskve, nektarine, kruške na dunji i trešnje na slabo bujnim podlogama – 1000 mm;
3. agrume, orah – 800 mm;
4. kivi – 500 mm;
5. sadnice jagodastog voća proizvedene iz meristema – 100 mm
6. sve ostale vrste – 500 mm.

Najmanjeg su promjera 10 mm mjerenog 10 cm iznad cijepljenog mjesta ili korijenovog vrata.

Voćna sadnica jagode (frigo sadnica) je najmanjeg promjera korijenova vrata 7 mm, zdrava i dobro razvijena korijena.

Voćne sadnice u posudi moraju biti posađene u najmanje 3 l supstrata, osim sadnica jagodastog voća koje moraju biti posađene u najmanje 0,1 l supstrata.

DODATAK 2.

STRUČNI NADZOR REPRODUKCIJSKOG SADNOG MATERIJALA I SADNICA

OPĆE ODREDBE

1) Reprodukcijski sadni materijal i sadnice koje se stručno nadziru moraju:

– potjecati od reproduksijskog sadnog materijala, koji je proizveden u skladu s postupcima i metodama za proizvodnju kvalitetnog reproduksijskog sadnog materijala, propisanim ovim Pravilnikom te je službeno potvrđen kao inicijalni ili predosnovni, osnovni, certificirani i CAC materijal u skladu s ovim Pravilnikom,

– pripadati sorti iz članka 3. ovoga Pravilnika.

2) Proizvodnja kvalitetnog reproduksijskog sadnog materijala i sadnica provodi se u skladu s EPPO certifikacijskom shemom i njom su definirani uvjeti i zahtjevi koji moraju biti ispunjeni za stručni nadzor sljedećih vrsta:

– jabuka (*Malus* Mill.), kruška (*Pyrus* L.) i dunja (*Cydonia oblonga* Mill.);

– voćne vrste iz roda *Prunus* L.: trešnja (*Prunus avium* L.), višnja (*Prunus cerasus* L.), breskva i nektarina (*Prunus persica* Batsch L.), šljiva (*Prunus domestica* L.), japanska šljiva (*Prunus salicina* Lindl.), marelica (*Prunus armeniaca* L.) i badem (*Prunus amygdalus* Batsch).

– limeta (*Citrus aurantifolia* L.), limun (*Citrus limon* L.), grejpfrut (*Citrus x paradisi*), mandarina (*Citrus reticulata* L.), naranča (*Citrus sinensis* L.)

– maslina *Olea europaea* L.

– jagoda *Fragaria* L.

POSTUPCI I METODE ZA PROIZVODNJU ZDRAVOG REPRODUKCIJSKOG SADNOG MATERIJALA I SADNICA

Poglavlje 1.

ODABIR BILJAKA ZA INICIJALNE ILI PREDOSNOVNE MATIČNE BILJKE

1) U slučaju sorte u proizvodnom, koleksijskom ili pokusnom sortnom nasadu odabiru se biljke koje imaju za sortu karakteristične pomološke i druge osobine, značajne za proizvodnju.

2) U slučaju vegetativno razmnoženih podloga u matičnjaku podloga ili u pokusnom sortnom nasadu odabiru se vizualno zdrave i razvijene biljke s poznatim osobinama.

3) U slučaju podloga iz sjemena (sjemenjak) biljke za proizvodnju sjemena izaberu se ukoliko je moguće u području gdje se ne pojavljuju viroidi karakteristični za voćne vrste. Biljke uzgojene iz sjemena moraju biti što više ujednačene i razvijene, poput vegetativno razmnoženih podloga.

4) Biljke iz točke 1., 2. i 3. moraju biti vizualno zdrave, bez simptoma štetnih organizama. Ne smiju biti prisutni štetni organizmi koji su za određenu voćnu vrstu navedeni u EPPO certifikacijskim shemama.

5) Reprodukcijski sadni materijal proizveden od odabranih biljaka sadi se u lonce sa steriliziranim supstratom. U slučaju sorte reprodukcijski sadni materijal cijepi se na podloge koje moraju biti službeno potvrđene kao inicijalni ili predosnovni materijal. Na taj način

proizvedene biljke su biljke kandidati za inicijalne ili predosnovne matične biljke (u daljnjem tekstu: biljke kandidati) koje se posebno označe.

Poglavlje 2.

PROIZVODNJA INICIJALNIH ILI PREDOSNOVNIH MATIČNIH BILJAKA

1) Biljke kandidati testiraju se na štetne organizme navedene u EPPO certifikacijskoj shemi. Na biljkama kandidatima se prije testiranja provode postupci odstranjivanja (eliminacije) štetnih organizama (npr. termo terapija) odnosno postupci ozdravljenja.

2) Za vrijeme testiranja biljke kandidati drže se u izoliranom rasadniku, u uvjetima u kojima nije moguća zaraza preko korijena, polenom ili vektorima iz zraka ili tla (rasadnik mora imati zaštitu protiv insekata). Testiranja na viruse i virusu slične organizme iz prethodne točke izvode se u skladu s metodama propisanim u EPPO certifikacijskoj shemi. Testiranja obavlja ovlašteni laboratorij.

3) Tijekom testiranja kod biljaka kandidata izvode se redoviti vizualni pregledi na karantenski štetne organizme te na štetne organizme koji su za određeni rod ili vrstu navedeni u Dodatku 3. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio (u daljnjem tekstu: gospodarski štetni organizmi).

4) Biljke kandidati za koje se testiranjem utvrdi da su bez virusa i virusu sličnih štetnih organizama navedenih u EPPO certifikacijskoj shemi i koje su ujedno bez drugih štetnih organizama navedenih u EPPO certifikacijskoj shemi uključuju se u kolekciju inicijalnih ili predosnovnih matičnih biljaka.

Poglavlje 3.

ODRŽAVANJE INICIJALNIH ILI PREDOSNOVNIH MATIČNIH BILJAKA

1) Inicijalne ili predosnovne matične biljke, osim biljaka za proizvodnju sjemena za uzgoj podloga iz sjemena, održavaju se u rasadniku u steriliziranom supstratu u posudama izolirano od tla i u uvjetima u kojima nije moguća zaraza preko korijena, polenom, vektorima iz zraka ili tla. Od svake sorte održava se ograničen broj inicijalnih ili predosnovnih matičnih biljaka. Svaka inicijalna ili predosnovna matična biljka mora biti označena kako bi se osigurala sljedivost.

2) Rasadnik u kojemu se održavaju inicijalne ili predosnovne matične biljke mora imati zaštitu koja onemogućava pristup insektima, prijenosnicima virusa i virusu sličnih štetnih organizama. Nadalje, mora biti opremljen predprostorom s dvostrukim ulazom te zaštićen od površinskih i oborinskih voda.

3) Svaka inicijalna ili predosnovna matična biljka mora biti provjerena u pogledu sortne čistoće na način da se od svake inicijalne ili predosnovne matične biljke vegetativno razmnoži najmanje tri biljke koje se promatraju u tijeku vegetacije u referentnom kolekcijskom nasadu odvojenom od lokacije gdje se održavaju inicijalne ili predosnovne matične biljke.

4) Inicijalne ili predosnovne matične biljke potrebno je neprestano vizualno pregledavati na prisutnost karantenski štetnih organizama i štetnih organizama propisanih u EPPO certifikacijskoj shemi te drugih gospodarski važnih štetnih organizama kao i na moguće

mutacije. Matične biljke se redovito uzorkuje i ponovno testira na propisane viruse i virusu slične štetne organizme u skladu s EPPO certifikacijskom shemom.

5) Ako se pri vizualnom pregledu odnosno analizom uzetih uzoraka ustanovi, da inicijalna ili predosnovna matična biljka pokazuje simptome zaraze ili je zaražena s karantenski štetnim organizmima ili virusima i virusu sličnim štetnim organizmima propisanim u EPPO certifikacijskoj shemi potrebno ju je odmah odstraniti iz rasadnika u kojemu se uzgajaju inicijalne ili predosnovne matične biljke. U slučaju zaraze ili sumnje na zarazu karantenski štetnim organizmima takvu inicijalnu ili predosnovnu matičnu biljku potrebno je izolirati i o tome odmah obavijestiti nadležnog fitosanitarnog inspektora.

6) Dio reproduksijskog sadnog materijala svake inicijalne ili predosnovne matične biljke može se čuvati u laboratoriju u »in vitro« uvjetima kao rezervni inicijalni ili predosnovni materijal. Nakon napuštanja »in vitro« uvjeta potrebno je taj materijal provjeriti u pogledu sorte čistoće.

Poglavlje 4. PROIZVODNJA I ODRŽAVANJE OSNOVNIH MATIČNIH BILJAKA

1) Za uzgoj osnovnih matičnih biljaka upotrebljava se službeno potvrđeni materijal proizveden od inicijalnih ili predosnovnih matičnih biljaka. Ukoliko se za uzgoj upotrijebi službeno potvrđeni materijal proizveden od osnovnih matičnih biljaka, tako uzgojene osnovne matične biljke obavezno se označe i generacijom umnažanja kao osnovne matične biljke II. generacije.

2) Nasad osnovnih matičnih biljaka mora biti homogeno zasađen, udaljen najmanje 1000 m (PPV) od ostalih biljaka iz roda *Prunus* L. i 500 m (*Erwinia amylovora*) od matičnih nasada vrsta *Malus* Mill, *Pyrus* L. i *Cydonia oblonga* Mill. Nasad osnovnih matičnih biljaka mora se održavati tako da je moguće provjeriti zdravstveno stanje bilja i autentičnost sorte.

3) Ukoliko se osnovne matične biljke proizvode cijepljenjem, reproduksijski sadni materijal mora biti cijepljen na službeno potvrđene podloge, koje su najmanje kategorije osnovni materijal. U slučaju biljaka iz roda *Prunus* L. za uzgoj osnovnih matičnih biljaka kao podloga može se koristiti sjemenjak proizveden iz službeno potvrđenog certificiranog sjemena, a koji je uzgojen najmanje u uvjetima u kakvima se održavaju osnovne matične biljke i udaljen najmanje 300 m od ostalih biljaka iz roda *Prunus* L.

4) Osnovne matične biljke sade se na zemljištu na kojemu najmanje 4 godine nisu uzgajane sadnice. Kod vrsta iz roda *Prunus* L. i *Olea europaea* L. službenim testiranjem mora biti utvrđeno da tlo na kojem će se posaditi osnovne matične biljke nije zaraženo nematodama i prenosivocima virusnih bolesti iz roda *Longidorus* i *Xiphinema*.

5) U matičnom nasadu mogu se posaditi osnovne matične biljke i osnovne matične biljke II. generacije pod uvjetom da su posađene u odvojenom dijelu nasada koji mora biti odvojen pojasom čija širina je najmanje dvostruka međuredna udaljenost sađenja. U suprotnom slučaju takav se matični nasad vodi kao nasad osnovnih matičnih biljaka II. generacije. Svaka osnovna matična biljka mora biti u nasadu označena.

6) Bez obzira na točku 5. u osnovnom matičnom nasadu za proizvodnju podloga ili sjemena, voćne vrste i sorte odnosno tipovi podloga moraju biti posađeni u odvojenim redovima koji moraju biti označeni. Ako je u pojedinom redu posađeno više različitih voćnih vrsta ili sorti odnosno tipova podloga razmak među njima mora biti najmanje 2 m.

7) U nasadu osnovnih matičnih biljaka moraju se provoditi mjere koje sprječavaju pojavu odnosno širenje štetnih organizama. Sve osnovne matične biljke moraju se neprestano vizualno pregledavati na prisutnost karantenski štetnih organizama te virusa i virusu sličnih štetnih organizama navedenih u EPPO certifikacijskoj shemi, kao i ostalih gospodarski važnih štetnih organizama. Pored vizualnih pregleda svake godine uzimaju se uzorci biljaka za ponovno testiranje na prisutnost virusa i virusu sličnih organizama navedenih u Dodatku 3. koji je tiskani uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio:

- u osnovnom matičnom nasadu namijenjenom za proizvodnju plemki od najviše 10% matičnih biljaka,

- u osnovnom matičnom nasadu namijenjenom za proizvodnju podloga i sjemena reprezentativni uzorak od najviše 5% posađenih matičnih podloga.

8) Uzorkovanje i testiranje tla i osnovnih matičnih biljaka u skladu s ovim poglavljem mora biti izvedeno u postupku stručnog nadzora.

9) U osnovnom matičnom nasadu svake godine radi se kontrola fenotipskih osobina sorte zbog mogućih mutacija. U osnovnom matičnom nasadu za proizvodnju plemki kontrola pomoloških osobina za provjeru sortne čistoće obavlja se najmanje jedanput što je ranije moguće u životnoj dobi biljke. Kod jabuke (*Malus Mill.*) i kruške (*Pyrus L.*) kod kojih se biljke u matičnom nasadu u pravilu održavaju tako da se spriječi cvatnja, pomološka kontrola može se obaviti u osnovnom matičnom nasadu na način da se u jednoj godini dozvoli cvatnja i oplodnja ili se od svakog porijekla (partije) osnovnih matičnih biljaka vegetativno razmnoži najmanje tri biljke, posadi u kolekcijski nasad, odvojeno od lokacije na kojoj je matični nasad i na njima provede pomološka kontrola. U slučaju genetski nestabilnih sorti pomološka kontrola obavlja se svake godine.

10) Ukoliko se vizualnim pregledima odnosno na osnovi rezultata testiranja uzetih uzoraka utvrdi da osnovna matična biljka nije sortno čista odnosno da pokazuje simptome zaraze ili je zaražena karantenski štetnim organizmima, virusima ili virusu sličnim štetnim organizmima navedenim u EPPO certifikacijskoj shemi potrebno ju je odmah odstraniti iz nasada gdje se uzgajaju osnovne matične biljke. U slučaju zaraze ili sumnje na zarazu karantenski štetnim organizmima potrebno je o tome odmah obavijestiti nadležnog fitosanitarnog inspektora.

11) Ako su matične biljke odstranjene zbog zdravstvenih razloga na prazna mjesta dvije vegetacijske sezone zabranjeno je saditi nove matične biljke.

Poglavlje 5.

PROIZVODNJA CERTIFICIRANIH SADNICA

1) Certificirane sadnice proizvode se u rasadniku iz reprodukcijaskog sadnog materijala proizvedenog od osnovnih matičnih biljaka. Ako se proizvode certificirane sadnice koje se cijepu reprodukcijaski sadni materijal se cijepi na službeno potvrđene vegetativno razmnožene

podloge koje su najmanje jednake kategorije ili na podloge koje su bile proizvedene iz službeno potvrđenog certificiranoga sjemena iz Poglavlja 6.

2) Tlo na kojem će biti rasadnik kao i pripadajući zaštitni pojas moraju biti udaljeni najmanje 1000 m (PPV) od ostalih biljaka iz roda *Prunus* L. i 500 m (*Erwinia amylovora*) od ostalih biljaka iz roda *Malus* Mill, *Pyrus* L. i *Cydonia oblonga* Mill. Kod vrsta iz roda *Prunus* L. i *Olea europaea* L. uzorci tla za testiranje na prisutnost nematoda, prijenosnika virusnih bolesti, iz roda *Longidorus* i *Xiphinema* moraju se uzeti službeno i testiranjem mora biti potvrđeno da tlo nije zaraženo tim nematodama. Uzorkovanje i testiranje tla mora biti izvedeno u postupku stručnog nadzora.

3) Tlo na kojemu se proizvode certificirane biljke mora biti odvojeno od zemljišta na kojemu se proizvode biljke kategorije CAC najmanje 2 m čistog pojasa bez biljnog pokrova. U slučaju da je dvometarski pojas zatravljen mora biti redovito košen.

4) U rasadniku biljke moraju biti homogeno posađene. Voćne vrste ili sorte moraju biti posađene u odvojenim redovima. Ukoliko je u zasebnom redu posađeno više različitih voćnih vrsta ili sorata, svaki početak nove voćne vrste ili sorte mora biti označen.

5) Sadnice se u rasadniku u tijeku rasta i po vađenju iz tla vizualno pregledaju na prisutnost karantenski štetnih organizama, virusa i virusu sličnih štetnih organizama navedenih u EPPO certifikacijskoj shemi i ostalih gospodarski značajnih štetnih organizama. Biljke koje pokazuju simptome zaraze ili su zaražene karantenski štetnim organizmima odnosno virusom ili virusu sličnim organizmima iz EPPO certifikacijske sheme potrebno je odmah odstraniti iz rasadnika. Nakon vađenja iz tla potrebno je odstraniti i biljke koji pokazuju simptome zaraze s *Agrobacterium tumefaciens*. U slučaju zaraze ili sumnje na zarazu karantenski štetnim organizmima potrebno je o tome odmah obavijestiti nadležnog fitosanitarnog inspektora.

6) U tijeku rasta u rasadniku sadnice se vizualno pregledaju i u pogledu sortne čistoće na osnovi fenotipskih osobina. Sortno netipične sadnice se odstrane.

Poglavlje 6.

PROIZVODNJA CERTIFICIRANOG SJEMENA

Osnovne matične biljke za proizvodnju certificiranog sjemena moraju se u tijeku rasta pregledavati u skladu s mjerama opisanim u Poglavlju 4. ovoga Dodatka. Testiranjem mora biti utvrđeno da nisu zaražene virusima koji se prenose sjemenom.

CERTIFIKACIJA ILI POTVRĐIVANJE REPRODUKCIJSKOG SADNOG MATERIJALA I SADNICA

Poglavlje 7.

CERTIFIKACIJA ILI POTVRĐIVANJE INICIJALNIH ILI PREDOSNOVNIH MATIČNIH BILJAKA

1) Dobavljač koji namjerava proizvoditi reproduksijski sadni materijal od inicijalne ili predosnovne matične biljke mora, najkasnije do 30. svibnja u godini proizvodnje reproduksijskog sadnog materijala, podnijeti Zavodu prijavu za stručni nadzor. U prijavi je potrebno navesti i sljedeće podatke o broju inicijalnih ili predosnovnih matičnih biljaka po

vrstama i sortama za svako pojedino porijeklo, a u slučaju cijepljenih matičnih biljaka i podatke o upotrijebljenim podlogama za cijepljenje.

2) Temeljem prijave Zavod obavlja:

– pregled evidencije i dokaza koje posjeduje dobavljač o postupcima i metodama, korištenim pri proizvodnji inicijalnih ili predosnovnih matičnih biljaka. Iz njih mora biti vidljivo da su inicijalne ili predosnovne matične biljke proizvedene u skladu sa zahtjevima propisanim u Poglavlju 1. i 2. ovoga Dodatka, da su pri tome obavljena propisana testiranja i da je bila provjerena sortna čistoća inicijalnih ili predosnovnih matičnih biljaka u skladu sa zahtjevima propisanim u Poglavlju 3. ovoga Dodatka;

– pregled evidencije o vizualnim pregledima inicijalnih ili predosnovnih matičnih biljaka i o mjerama za sprečavanje pojave i širenja štetnih organizama u objektima, u kojima se inicijalne ili predosnovne matične biljke održavaju, koje dobavljač izvodi u skladu sa zahtjevima propisanim u Poglavlju 3. ovoga Dodatka;

– vizualni pregled zdravstvenog stanja inicijalnih ili predosnovnih matičnih biljaka na prisutnost štetnih organizama iz točke 3. Poglavlja 2. ovoga Dodatka. Pri tome se provjerava i da li se matične biljke održavaju u uvjetima iz točke 1. i 2. Poglavlja 3. ovoga Dodatka;

– u slučaju sumnje na prisutnost karantenski štetnih organizama i virusa ili virusu sličnih štetnih organizama navedenih u EPPO certifikacijskoj shemi, uzimaju se uzorci i dostavljaju na testiranje ovlaštenom laboratoriju. O otkrivanju ili o sumnji na prisutnost karantenski štetnih organizama nužno je obavijestiti nadležnog fitosanitarnog inspektora.

3) Zavod potvrđuje inicijalne ili predosnovne matične biljke ako na temelju pregleda ili testiranja iz prošle točke utvrdi da su proizvedene u skladu s Poglavljem 1. i 2. ovoga Dodatka, odnosno da su bez karantenski štetnih organizama i virusa ili virusu sličnih organizama navedenih u EPPO certifikacijskoj shemi, da su sortno čiste i da se održavaju u objektu koji ispunjava uvjete iz točke 1. i 2. Poglavlja 3. ovoga Dodatka. Zavod izdaje Uvjerjenje o sadnom materijalu za proizvodnju reprodukcijaskog materijala od tih matičnih biljaka za najviše jednu godinu.

4) Ukoliko dobavljač želi i nadalje proizvoditi reprodukcijaski sadni materijal od potvrđenih inicijalnih ili predosnovnih matičnih biljaka iz prethodnog stavka mora svake godine, najkasnije do 30. svibnja podnijeti Zavodu godišnju prijavu proizvodnje reprodukcijaskog sadnog materijala. Temeljem prijave Zavod obavlja stručni nadzor u skladu s točkom 2. Poglavlja 7. Ukoliko uvjeti za izdavanje Uvjerenja o sadnom materijalu inicijalnih ili predosnovnih matičnih biljaka nisu više ispunjeni Zavod će zabraniti proizvodnju reprodukcijaskog sadnog materijala od tih matičnih biljaka odnosno neće izdati Uvjerjenje o sadnom materijalu za te inicijalne ili predosnovne matične biljke.

Poglavlje 8.

CERTIFIKACIJA ILI POTVRĐIVANJE NASADA OSNOVNIH MATIČNIH BILJAKA

1) Dobavljač, koji namjerava u nasadu iz prošle točke proizvoditi službeno potvrđen reprodukcijaski sadni materijal, mora od sadnje matičnog nasada nadalje, svake godine

najkasnije do 30. svibnja, Zavodu podnijeti prijavu za stručni nadzor osnovnog matičnog nasada odnosno godišnju prijavu proizvodnje. U prijavi dobavljač navodi i sljedeće podatke:

- vrsta objekta (matični nasad za proizvodnju plemki, podloga, certificiranog sjemena);
- porijeklo reprodukcijaskog sadnog materijala, upotrijebljenog za zasnivanje matičnog nasada (vrsta, sorta, odnosno podloga, kategorija, dobavljač odnosno država porijekla) te o broju biljaka svakog pojedinog porijekla.

2) Na temelju prijave iz prethodne točke Zavod obavlja:

- u prvoj godini po sadnji na temelju dokaza o upotrijebljenom reprodukcijaskom sadnom materijalu provjeru, da li uporabljeni reprodukcijaski sadni materijal ispunjava zahtjeve iz točke 1. odnosno 2. Poglavlja 4. ovoga Dodatka;
- u prvoj godini po sadnji provjeru, da li tlo, na kojem je nasad osnovnih matičnih biljaka, ispunjava uvjete i zahtjeve iz točke 3. Poglavlja 4. ovoga Dodatka; u slučaju biljaka iz roda *Prunus* L. i *Olea europaea* L. provjeru i analitičko izvješće ovlaštenog laboratorija, iz kojega mora biti razvidno, da u uzorcima tla, koji su bili službeno uzeti na zemljištu, gdje je osnovni matični nasad, nisu utvrđene nematode, prenosioci virusa i virusu sličnih štetnih organizama iz roda *Longidorus* i *Xiphinema*;
- provjeru evidencija, koje vodi dobavljač i iz kojih mora biti razvidno, da dobavljač uredno obavlja propisane vizualne preglede i izvodi mjere za sprječavanje pojave i širenja štetnih organizama u nasadu, u kojem se održavaju osnovne matične biljke. U nasadu osnovnih matičnih biljaka utvrđuje i moguća prazna mjesta odnosno novozasađene biljke kao i razloge za to;
- provjeru, da li se matične biljke održavaju u uvjetima iz točke 4., 5. i 6. Poglavlja 4. ovoga Dodatka;
- provjeru sortne čistoće osnovnih matičnih biljaka u skladu s točkom 9. Poglavlja 4. ovoga Dodatka;
- napravi svake godine najmanje dva vizualna pregleda zdravstvenog stanja osnovnih matičnih biljaka na prisutnost štetnih organizama kao i propisana uzorkovanja za ponovno testiranje u skladu s točkom 7. Poglavlja 4. ovoga Dodatka;
- u slučaju sumnje na prisutnost karantenski štetnih organizama ili virusa ili virusu sličnih štetnih organizama, navedenih u EPPO certifikacijskoj shemi, uzme uzorke za testiranje u ovlaštenom laboratoriju. O otkrivanju ili sumnji na prisutnost karantenski štetnih organizama bez odgode se mora obavijestiti nadležnog fitosanitarnog inspektora.

4) Nakon obavljenog pregleda Zavod službeno potvrđuje nasad osnovnih matičnih biljaka i ujedno odobri proizvodnju reprodukcijaskog sadnog materijala od osnovnih matičnih biljaka iz tog nasada u slijedećoj vegetacijskoj sezoni odnosno za najviše jednu godinu, ukoliko na temelju pregleda i testiranja iz prošle točke utvrdi, da su osnovne matične biljke:

- proizvedene u skladu s točkom 1. odnosno 2. Poglavlja 4. ovoga Dodatka;

– posađene na zemljištu, koje ispunjava uvjete i zahtjeve za matične nasade, propisane propisima, koji uređuju zdravstvenu zaštitu bilja i održavaju se u uvjetima iz točke 3., 4., 5. i 6. Poglavlja 4. ovoga Dodatka;

– sortno čiste odnosno da su iz nasada odstranjene sortno netipične matične biljke u skladu s točkom 9. Poglavlja 4. ovoga Dodatka;

– bez karantenski štetnih organizama i virusa ili virusu sličnih organizama, navedenih u EPPO certifikacijskoj shemi, da su u slučaju drugih gospodarski važnih štetnih organizama uspješno izvedene mjere za suzbijanje i da su bile iz nasada odstranjene matične biljke, za koje je utvrđeno, da ih je potrebno odstraniti iz nasada radi zdravstvenih razloga u skladu s točkom 10. Poglavlja 4. ovoga Dodatka.

5) Službeno odabrane osnovne matične biljke iz prošle točke upotrebljavaju se za proizvodnju stručno nadziranog reproduksijskog sadnog materijala najviše:

– 20 godina od godine službenog odabira kod jabuke (*Malus* Mill.), kruške (*Pyrus* L.) i dunje (*Cydonia oblonga* Mill.),

– 15 godina od godine službenog odabira kod voćnih vrsta iz roda *Prunus* L.

– 25 godina od godine službenog odabira kod masline, a

– kod roda *Citrus* L. matična stabla za proizvodnju plemki do najviše 30 godina, a za proizvodnju sjemena najviše do 40 godina.

6) Ukoliko uvjeti za službeno potvrđivanje nasada osnovnih matičnih biljaka nisu više ispunjeni Zavod će zabraniti proizvodnju reproduksijskog sadnog materijala od osnovnih matičnih biljaka iz tog nasada odnosno opozvati Uvjerenje o sadnom materijalu iz točke 4. ovoga Poglavlja.

Poglavlje 9.

STRUČNI NADZOR I POTVRĐIVANJE MATIČNIH NASADA CAC

1) Dobavljač koji u matičnom nasadu namjerava proizvoditi reproduksijski sadni materijal kategorije CAC mora podnijeti prijavu za stručni nadzor nasada Zavodu najkasnije do 30. svibnja tekuće godine.

2) U prijavi dobavljač mora navesti i sljedeće podatke: porijeklo reproduksijskog sadnog materijala upotrijebljenog za zasnivanje matičnog nasada (vrsta, sorta odnosno podloga, godina sadnje, dobavljač odnosno država porijekla) te broj biljaka svakog pojedinog porijekla.

3) Zavod će obaviti službeni odabir matičnih biljaka CAC kategorije nakon dvogodišnjeg nadzora ako prilikom stručnog pregleda utvrdi da su biljke:

– dobre vegetativne razvijenosti;

– po morfološkim i pomološkim svojstvima tipične za vrstu i sortu;

– dobro održavane i ako se u nasadu provodi odgovarajuća agrotehnika;

– zdrave, bez znakova štetnih organizama koji mogu utjecati na kvalitetu reprodukcijskog sadnog materijala.

4) Temeljem dobavljačeve godišnje prijave proizvodnje Zavod obavlja stručni pregled u odabranom matičnom nasadu tijekom vegetacije kojim se utvrđuje broj matičnih biljaka koje su u proizvodnji, stanje vegetativne razvijenosti i procjenjuje količina reprodukcijskog sadnog materijala te ujedno izdaje Certifikat o sadnom materijalu za proizvodnju reprodukcijskog sadnog materijala za najviše jednu godinu.

5) Matični nasadi CAC materijala moraju se svake treće godine laboratorijski testirati na PPV i CTV.

Poglavlje 10.

CERTIFIKACIJA ILI POTVRĐIVANJE REPRODUKCIJSKOG SADNOG MATERIJALA I IZDAVANJE CERTIFIKATA O SADNOM MATERIJALU

1) Za plemke, podloge za cijepljenje, sjeme i druge vrste reprodukcijskog sadnog materijala koje su proizvedene od stručno nadziranih inicijalnih ili predosnovnih matičnih biljaka u skladu s Poglavljem 7. ovoga Dodatka, od stručno nadziranih osnovnih matičnih biljaka iz Poglavlja 8. ili od stručno nadziranih CAC matičnih biljaka iz Poglavlja 9. Zavod izdaje Uvjerenje o sadnom materijalu.

2) Na temelju Uvjerenja o sadnom materijalu iz točke 1. dobavljač podnosi zahtjev u kojem navodi podatke o načinu pakiranja reprodukcijskog sadnog materijala i zahtijevanoj količini certifikata o sadnom materijalu po vrstama, sortama, podlogama i partijama.

3) Zavod izdaje certifikat o sadnom materijalu:

– za osnovni materijal koji je proizveden od stručno nadziranih inicijalnih ili predosnovnih matičnih biljaka,

– za osnovni materijal II. generacije koji je proizveden od stručno nadziranih osnovnih matičnih biljaka namijenjenih za umnažanje osnovnih matičnih biljaka u skladu s točkom 1. Poglavlja 4. ovoga Dodatka,

– za certificirani materijal koji je proizveden od stručno nadziranih osnovnih matičnih biljaka i/ili od osnovnih matičnih biljaka II. generacije,

– za CAC materijal koji je proizveden od stručno nadziranih CAC matičnih biljaka.

Poglavlje 11.

CERTIFIKACIJA ILI POTVRĐIVANJE CERTIFICIRANIH SADNICA

1) Zavod u rasadniku obavlja najmanje dva vizualna pregleda u tijeku vegetacije, kojima provjerava da li se certificirane sadnice proizvode u uvjetima, utvrđenim u Poglavlju 5. ovoga Dodatka i da li u pogledu zdravstvenog stanja i sortnosti ispunjavaju uvjete i zahtjeve iz Poglavlja 5. ovoga Dodatka. Pri pregledu ocjenjuje stanje i vanjski izgled vegetativne razvijenosti sadnica, provjerava moguća prazna mjesta u rasadniku i moguće novoposađene

biljke te utvrđuje razloge za to. Pri stručnom nadzoru provjerava evidencije i dokaze, koje vodi dobavljač, posebno o porijeklu reprodukcijskog sadnog materijala, upotrijebljenog pri cijepljenju, te o izvedenim mjerama za sprečavanje pojave i širenja štetnih organizama u rasadniku.

2) Po obavljenim pregledima iz prethodne točke Zavod izdaje Uvjerenje o sadnom materijalu.

3) Najkasnije 10 dana prije planiranog vađenja sadnica, dobavljač podnosi Zavodu zahtjev za izdavanje Cetrifikata o sadnom materijalu. U zahtjevu na Obrascu navodi traženu količinu Cetrifikata o sadnom materijalu po vrstama i sortama.

Poglavlje 12.

CERTIFIKACIJA I POTVRĐIVANJE CAC SADNICA

1) Zavod u rasadniku obavlja najmanje dva vizualna pregleda sadnog materijala u tijeku vegetacije.

2) Stručnim nadzorom provjerava se dokumentacija o porijeklu upotrijebljenog reprodukcijskog materijala, autentičnost i čistoća sorte i podloge, vegetativna razvijenost sadnog materijala, agrotehničke mjere i mjere za njegu sadnog materijala, zdravstveno stanje, te količina proizvedenog sadnog materijala po vrstama, sortama i podlogama.

3) Po obavljenom pregledu iz prethodne točke Zavod izdaje Uvjerenje o sadnom materijalu.

Poglavlje 13.

STRUČNI NADZOR OSNOVNIH MATIČNIH BILJAKA I SADNICA PROIZVEDENIH OD REPRODUKCIJSKOG SADNOG MATERIJALA KOJI JE STRUČNO NADZIRAN U DRUGOJ DRŽAVI

1) Bez obzira na odredbu podtočke 1. točke 2. Općih odredbi ovoga Dodatka u postupku stručnog nadzora u skladu s ovim Pravilnikom može se staviti reprodukcijski sadni materijal, koji je proizveden u jednoj od država članica Zajednice ili u trećoj državi, kojoj je priznata istovjetnost u skladu sa Zakonom, ako je proizveden u skladu s EPPO certifikacijskom shemom i ako ga je tijelo te države, ovlašteno za stručni nadzor, službeno potvrdio kao inicijalni ili predosnovni, osnovni ili certificirani materijal.

2) Na temelju prijave dobavljača iz točke 2. Poglavlja 11. ovoga Dodatka Zavod će potvrditi kao certificirane sadnice, sadnice koje su proizvedene iz reprodukcijskog sadnog materijala, koji je u drugoj državi proizveden i službeno potvrđen kao certificirani reprodukcijski sadni materijal, ako tijelo ovlašteno za stručni nadzor utvrdi, da taj materijal ispunjava uvjete iz točke 1. ovoga Poglavlja i da su ispunjeni zahtjevi za službeno potvrđivanje, propisani ovim Pravilnikom za certificirane sadnice.

DODATAK 3.

POPIS ŠTETNIH ORGANIZAMA KOJI UTJEČU NA KVALITETU REPRODUKCIJSKOG SADNOG MATERIJALA I SADNICA

DODATAK 4.

Obrazac broj 1 - Evidencija o proizvodnji

Obrazac broj 2 - Evidencija o distribuciji i prodaji sadnog materijala

Obrazac broj 3 - Evidencija o proizvodnji sadnog materijala za izvoz

Obrazac broj 4 - Prijava za stručni nadzor nad proizvodnjom reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica

Obrazac broj 4a - Prijava za odabir matičnih nasada

Obrazac broj 5 - Zapisnik br. o obavljenom stručnom nadzoru matičnog nasada za proizvodnju

Obrazac broj 6 - Zapisnik br. o obavljenom nadzoru nad proizvodnjom

Obrazac broj 7 - Uvjerenje br. o sadnom materijalu

Obrazac broj 8 - Evidencija o izdanim uvjerenjima o sadnom materijalu godine

Obrazac broj 9 - Zahtjev br. za izdavanje certifikata o sadnom materijalu za

Obrazac broj 10 - Evidencija o izdanim certifikatima o sadnom materijalu za godinu

Obrazac broj 11 - Evidencija o uvezenim količinama reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica

Obrazac broj 12 - Proizvodna knjiga matičnih nasada

Obrazac broj 13 - Knjiga matičnih nasada

Obrazac broj 14 - Izvješće o proizvedenom, prodanom i neprodanom sadnom materijalu

Obrazac broj 15 - Evidencija o proizvodnji poljoprivrednog sadnog materijala